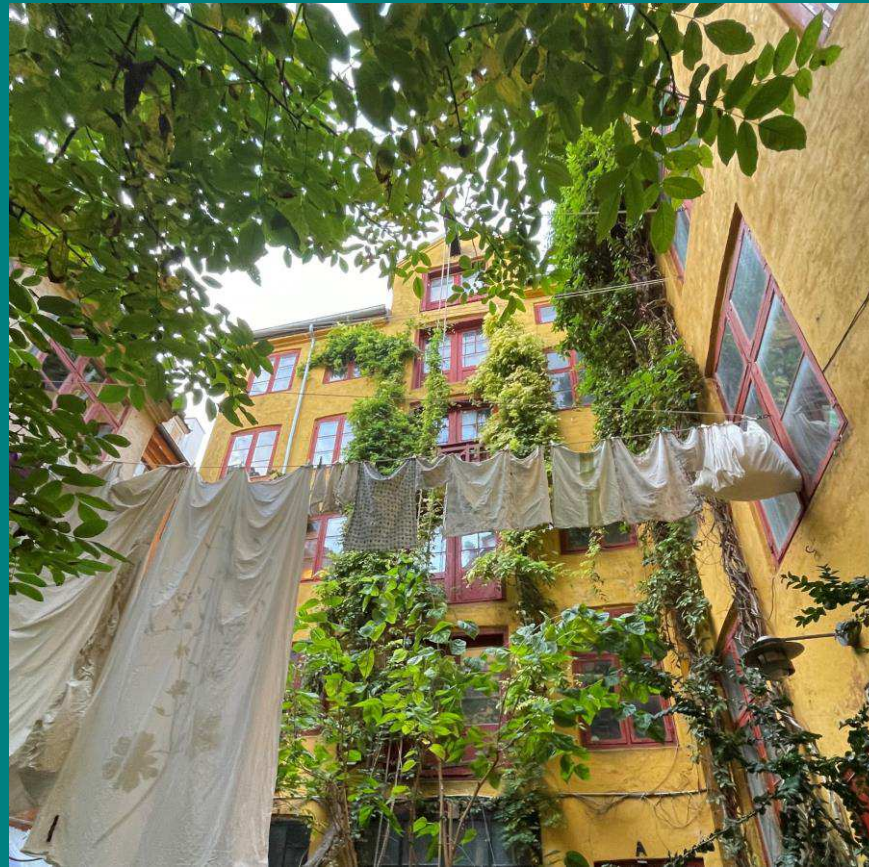

Status og forslag til mindre tilretning af årsplan for det lokale miljøarbejde i 2023-2024 (2025) i Indre By og på Christianshavn

MILJØPUNKT
INDRE BY & CHRISTIANSHAVN
AGENDA 21 · FOR ET BÆREDYGTIGT KBH

1 Genbrug – Bytte og Ressourcer i 2023 og 2024 - Mål, metode og succeskriterier								
Projekt/projektleder/resource pr. år.	Mål	Metode	Mål-gruppe	Succeskriterier	Øvrige Interes-senter	År/md	Bydel	Plan og status:
A1 To nærgenbrugsstationer, borgerinvolvering (Projektleder Marianne Spang 10 uger) /år	Lokal involvering ifm. etabl. af to nærgenbrugsstationer i Indre By i 2023-2024	Borgerinvolverende proces og dialog med workshops/temaaftener, faglige oplæg og løbende vejledning	Borgere	To workshops/år om indretning og videre brug af de to nærgenbrugsstationer.	Lokaludvalg, kommune, (erhverv), studerende Kulturhus IB Københavns Kommune.	2023 - 2024	Indre By	1. workshop med studerende og lokale om genbrug og samt arb. med elementer til indretning af byttecontainer og nærgenbrugsstation, blev holdt ved Dyrkøb. Vi har herunder været i dialog med kommune og fået input fra dem som interessant. MP og vores studerende stod for byttecontainer til indvielse af ny nærgenbrugsstation den 7/6 ved Kulturhus Indre By. Fundet frivillige til at stå for sy-café med genbrugstøj til udklædning (i kulturhus), som er blevet del af ny nærgenbrugsstation. Sammen med IBLU peget på flere lokaliteter til tredje nærgenbrugsstation i Indre By, og efterfølgende arbejdet med at finde et sted i Nyboderkvarteret, som ikke lykkedes, og senere en ved Havnegade. 2. workshop blev holdt i Indre By på kulturnatten, ved nærgenbr. St. – om genbrug. Erfaringen er samlet, at borgerne vil gerne bytte, men der skal arbejdes videre med bytteadfærd og kvalitet i byttekulturen.
A2 Sorteringspunkter (Projektleder Marianne S.B. 1 uge Jeppe Skjærlund 3 uger) /år	Udbrede muligheder for genanvendelse i hjemmet, lokalt i gården og ved brug af sorteringspunk.	Temaaftener/workshops med hands-on-læring, dialog, vidensdeling og borgerinvolvering og i hver bydel	Borgere	To workshop/byvandring i Indre By og en på Christianshavn, løbende vejl. og til Kbh.	Lokaludvalg Københavns Kommune Erhverv (hvis affald ikke må blandes	2023 - 2024	Indre By Christianshavn - Kan tilrettes ift. henv. fra LU til KK	MP har været i dialog med kommune om plan for sorteringspunkter og medlemmer af IBLU og CLU om ændring af placering af sorteringspunkter ift. de, som blev foreslået på byvandring i 2021/2022. MP har løbende spurgt til information i KK/TMF og har løbende orienteret og haft dialog med IBLU, CLU og forpersonkreds, om ønsker og forventninger. Status er sendt til LU i efterår 2023.

					med borgerne)			Lavet og holdt første oplæg om affald/genbrug og sorteringspunkter for beboerforening i Gammelholm, primo juni. Har den medio november holdt byvandring om sorteringspunkter på Christianshavn. Arbejdet med at finde plads til nok sorteringspunkter i Indre By har vist sig at være svært. Miljøpunktet har derfor sagt ja til at være med i et kommunalt forsøg med mini-sorteringspunkter i Indre By, med opstartmøde den 6/12 og ventes afprøvet medio 2024, herunder været på en mindre tur med lokale repr. i 1 ud af 4 kvarterer. I 2024 inviterer vi borgere og lokaludvalg på flere ture, når kommunen har opsat sorteringspunkter i de 2 bydele.
A3 Affaldsindsaml. (Projektleder Jeppe 1, Marianne 2 uger/år	Fokus på henkastet aff., producentansvar og forebyg.	Affaldsindsamling	Borgere, stud. erhverv m.fl.	To affaldsindsamlinger årligt, en i hver bydel.	Andre org. UngEnergi gymnasier Kulturhus KIBY	2023 og 2024	Indre By Christianshavn	Affaldsindsamling holdt i marts 2023 på Christianshavn med mange deltagere, og i sept. i Indre By med, men ingen dukkede op. MP var med i dels tilrettelæggelse, formidling, levering af materialer, snappere, afholdelse og oprydning. Gentages igen i 2024 sammen med LU's arb.gr. og grønne organisationer, frivillige m.fl.
A4 Affaldsindsamling (Projektleder Trine og Jeppe Skjærlund 1 uge) /år	Understøtte frivilliges indsamling af henkastet affald i Indre By og på Christianshavn.	Udlån af snapper	Borgere, grupper, foreninger	Minimum 4 udlån årligt Mangler 3 udlån	Andre grønne organisationer m.fl.	2023 og 2024	Indre By og Christianshavn	Løbende udlån af snappere. Der har i Indre By været startet en mandagruppe til ugentlig skraldeindsamling/tur, som dog er flyttet til Amager og samler ind der. Grupper fra tidligere år ventes ifm. DN skraldeuge og andre mærkedage for skraldeindsamling og fokus på skrald at låne snappere. Der er annonceret efter hjælp til skraldeindsamling og lån af snappere i dec. men ingen har endnu meldt sig.
A5 Nye muligheder for bytte/genanvendelse	Udvikle borgerdrevet	Projektoplæg om at udvikle metode/ værktøj for flere	Borgere, Erhverv	Projekt-tilrettelægge og afprøve sortering,	Studerende eller projektansat	2023 - 2024	Indre By og	MP har sammen med en gruppe af lokale i Indre By understøttet byttecontainer ved Dyrkøb, som blev fjernet igen i sommeren 2023. Læring om, hvad der motiverer

(Projektleder Marianne Spang Bech) 8 uger) /år	metode/værktøj for bytteordninger	bytteordninger på tværs af boligejendomme, foreninger mm.		genanvendelse, genbrug og bytte i to kvarterer - ved i 2023, Nansensgade Kvarteret og udrulles til yderligere to kvarterer i 2024.			Christianshavn – hvor?	lokale beboere til at bytte, er indarbejdet i studieprojekt. De studerende har sammen med MP undersøgt, hvad er byttekultur og hvordan kan kultur og adfærd omkring bytte forbedres, i byttecontainer, bytterum, på nærgenbrugsstation (i Nansensgade Kvarteret og i fællesskaber mellem boligområder. Studieprojekt, proces og workshops, sammen med lokale, har resulteret i et beboerrettet hæfte, med gode råd til at fremme lokal genbrug, byttekultur og adfærd. Uddelt til LU-medlemmer. MP har arrangeret særarrangement om bytte og byttekultur til indvielsen af ny nærgenbrugsstation den 7/6 ved Kulturhus Indre By med studerende.
A6 Byttemarked (Projektleder Jeppe Skjærlund 2 uger/år Og Trine Bang Hansen/Marianne 2 uger) /år Herefter Louise og frivillige	At øge genbrug og minimere ressourceforbrug – med frivillige og netværk	Byttemarkeder + repair café + messe om at engagere frivillige (Mer fri tid) januar	Borgere, erhverv, gymnasier	Et årligt byttemarked sammen med frivillige og lokale i hver bydel – Mangler en på Christianshavn Opsamling lavet.	Gymnasier, miljøgruppe, frivillige og lokale	2023 og 2024	Indre By Christianshavn	MP har holdt 5 byttemarkeder i Indre By og har sammen med frivillige fået arrangeret tilbagevendende byttemarkeder i Kulturhus Indre BY, den sidste lørdag, hver anden måned. Der er samlet data, som i 2022, for at måle effekt. Der er aftaler på plads om, at rester fra byttemarkeder afleveres til velgørende organisationer. Der var sammen med miljøgruppen og frivillige byttemarked på Christianshavn den 7/10. Sammen med Miljøgruppen og Voldens Legeplads har der i 2023 været afdækket muligheder for at lave Repair Café ved legepl. Eller en alternativ lokalitet. Det arbejdes der videre med i 2024. Miljøpunktet har fundet en frivillig, som laver kostumer af genbrugstøj, og nu holder til med 5 andre frivillige i bærgenbrugsstationen ved Kiby.
A7 Hvorfor sortere affaldet? (Projektleder	Øg fokus på genbrug og	Besøg på behandlingsanlæg for affald	Borgere, erhverv, m.fl.	Minimum en fælles tur til	Lokaludvalgene i Indre By og	2023 og 2024	Christianshavn og Indre By	Der er undersøgt forslag til besøg på flere anlæg, som oparbejder/genbruger affald fra Kommunens indsamlingen af

<p>Jeppe Skjær-lund 2 uger) /år</p>	<p>ressourcer – nytter det? Forudsætter ekstra støtte til eventuel bus, forplejning mv.</p>	<p>og/eller genanvendelse af ressourcer – i samarbejde med lokaludvalgene</p>		<p>behandlingsanlæg årligt – støttet af lokaludvalgene</p>	<p>på Christianshavn</p>			<p>genanvendeligt affald. Turen i 2023, for både Indre By og Christianshavn er gået til UFF Humana, Køge, som har budt på opgaven om at indsamle tekstilaffald fra de allerede etablerede sorteringspunkter rundt om i København. Vi var 4 "kun" personer med på turen til Køge, men det var en meget spændende og lærerig tur. Det laves prim0 2024 en opsamling fra turen, men input til både LU, kommune og borgerinformation om, optimering af ordning for indsamling af, genanvendelse – og genbrug af tekstilaffald.</p>
<p>A8 Sammenhæng mellem mad, madspild og klima - 2-3 uger (Søges eksterne midler) /år Jeppe Skjær-lund 2 uger</p>	<p>Sætte fokus på ligheder og forskelle mellem den ansvarlige, den klimarigtige og den almindelige forbruger.</p>	<p>Debat om forebyggende tiltag om klima, ressourcer og sammenhæng mellem mad, spild, klima med oplæg, debat, fællesspisning/klimamid-dag el.lign.</p>	<p>Borgere, unge, erhverv</p>	<p>Et studieprojekt og ansøgning om ekstern støtte til klimadebat og klimamid-dag</p>	<p>Interesseorganisationer lokale borgere og erhverv</p>	<p>2023 - 2024</p>	<p>Indre By</p>	<p>MP har understøttet Københavnerpicnic med QR-koder formidlet muligheder for begrønning af byen og genbrug via bæredygtig bordpynt, to steder i Indre By. Der blev desuden planlagt oplæg om klimamad og debat med Martin Keller, som senere blev aflyst. IBLU har godkendt MP forslag om, at der forsøges igen med oplæg og debat sammen med en eventuel klimamidag/fællesspisning i 2024, i samarbejde med Indre By LU, gerne ifm. evt. Grønt Marked i Indre By, Gammelholm.</p>
<p>A9 Affaldsforebyggende tiltag Ressource i 2023 2 uger – projektleder afventer</p>	<p>Understøtte nye muligheder for at forebygge affaldsproduktion</p>	<p>Projekt sammen med studerende i 2024, nye affaldsforebyggende tiltag – hvad nytter?</p>	<p>Borgere, erhverv</p>	<p>Et studieprojekt. Kort projektskitse laves i efteråret 2023 – projektet i 2024</p>	<p>Borgere, erhverv?</p>	<p>Efterår 2023 - 2024</p>	<p>Indre By og Christianshavn</p>	<p>Result. af projekt om genbrug/bytte foreligger og bruges som videre afsæt for projekt i 2024. Mp har fået mulighed for at søge midler til at arbejde med Affaldsfællesskaber – og sortering til affaldssortering, genanvendelse og genbrug og affaldsminimering. Projektansøgningen er godkendt i TMF med en ramme på godt 180.000 kr. Projektet starter i området ved Nansensgade Kvarteret og Israels Plads. Det involverer gårdmænd, bestyrelser, lokale beboere og studerende i 2024. Med</p>

								afsæt i projektansøgningen er der lavet et kort oplæg til studieprojekt, sammen med beboerkarreen. Der er herefter aftalt samarbejde med Aalborg Universitet i Sydhavnen, om Bæredygtigheds – og antropologistuderende og Ph.d.-studerende, som vil undersøge veje til ændret og bedre adfærd i affaldssortering og fællesskaber.
A10 Grønt-marked (Ressource i 2023 2-4 uger – evt. øvrige ressour. skal afklares med projektleder Jeppe Skjærlund	Mindske forbrug, handle grønt og lokalt, undgå madspild Forudsætter ekstern støtte, studerende og lign.	Projektoplæg og indsats om at få etableret grønt-marked på Højbro Plads,	Borgere, erhverv	Etablering af et grønt marked i Indre By, sammen med frivillige og lokale (Martin Keller – Musik, oplæg)	Frivillige, LU, borgere, erhverv og studerende og i samarbejde med lignende markeder	2023 2024	Indre By, Gammel Strand, Højbro Plads, Gammelholm Vegansk forening	MP har kontaktet Green Marked, på opfordring fra medlem i IBLU, dels på mail og dels på Grønt marked på Vesterbro. Repr. fra Gammelholm har udtrykt interesse for, at markedet holdes i Havnegade, for lokale. Området har ikke så mange lokale indkøbsmuligheder ift. dagligvarer. Repr. fra Green Marked oplyste på Vesterbro, at de starter ny marked på Frederiksberg, men gerne vil udvide med flere de kommende år. MP m.fl. arb. for et "prøve-marked" i 2024.
A11 Øvrig formidling og vejledning om affald og ressourcer (Projektleder Trine Bang Hansen/Ditte/Jeppe 4 uger) /år	Formidle og vejlede om affald og ressourcer – bl.a. hvad nytter det at sortere og bytte, nye regler og tiltag fra KK	Formidle og vejlede via nyhedsbrev, FB og hjemmeside, herunder formidle både egne projekter, LU's projekter og kommunale retningslinjer, plan/strategier	Borgere, erhverv	Løbende dialog formidling ved henvendelser, nyhedsbreve og offentlige arrangementer	Lokaludvalg og deres arbejdsgrupper	2023 2024	Indre By og Christianshavn	Sker løbende. Se uddybet status i notat/bilag 😊
A12 Kommun. strategier og høringer Projektl. Marianne, 1 uger/år	Sorteringspunkt, nærugenbrugsstationer, forebyg	Oplæg til dialog, høring, debat	LU og KK	Løbende, i samarbejde m. arbejdsgrupper, Netv., LU	Arbejdsgrupper under LU	2023 2024	Indre By og Christianshavn	Input til arbejde med sortering, genanvendelse om de mange beholdere i de mindre baggårde, som tager pladsen fra lokalt ophold og fællesskaber.

2 Grøn by – Bynaturrum, Biodiversitet og Klimatiltag i 2023, 2024 (2025) - Mål, metoder og succeskriterier

Prioriteret projekt	Mål	Metode	Målgruppe	Succeskriterier	Interessenter	År	Bydel Indre By og Christianshavn - Status
B1 Natur og biodiversitet (Projektleder Jeppe Skjærlund, 3 uger) /år med Trine og konsulent fra Østerbro	Arrangementer, der sætter fokus på bynatur og biodiversitet evt. med supplerende støtte	Guidede ture og workshops	Lokale borgere, skoleelever og daginstitutioner.	4 årlige ture/arrangementer. En på Christianshavn og tre i Indre By.	Lokale skoler, institutioner og foreninger.	2023	Ifm. Københavnerpicnic holdt tur med knap 30 pers. til grønne baggårde i Indre By. Der blev holdt workshop om at bygge fuglehuse på Chr. Torv sidst i august/B3. kun 5 pers. deltog. Var med til Christianshavnerdagen d. 2. september om begrønning, facader, grønne tage og klimadebat. Der holdes i workshop om at lave insekthoteller og biodiversitet den 19/12 ved kulturhus i Indre By "lav din bæredygtige julegave".
B2 Grønne tage - netværk, ture og demonstrationsprojekt (Projektleder Trine Hansen, 2 uger) /år Jeppe 1 uge	Skabe viden og interesse for grønne tage på tværs af bydelene.	Opbygge og understøtte netværk via Facebook, hjemmeside og offentlige ture. Søge penge til at lave demonstrationsprojekt og en guide	Borgere fra alle bydele.	Afholde minimum to årlige ture om grønne tage inkl. besøg på Building Green Lave en guide Lave en udstilling	Borgere, studerende, arkitektskolen, kommune, frivillige, den bemandede legeplads på Christianshavn Jann m.fl.	2023 2024	Christianshavn (og inspiration og netværk på tværs af bydele) Der er sendt 2 ansøgninger til Københavns Kommunes biodiversitetspulje og desværre kommet afslag til begge, med opfordring til at søge igen. Det gør vi i 2024. MP har holdt en tur til Building Green om grønne tage. I stedet for anden grøn-tag-tur sendt en revideret ansøgning til KK.

B3 Grønne Facader (Projektleder Jeppe, Skjær- lund 2 uger/år samt evt. med supplerende indsats, se mål)	Skabe viden og interesse for grønne facader. Søge Københavns Kommune om midler, via lokaludvalg, til at vejlede og fremme etablering af flere grønne facader i byen (Uddybes nærmere i budgetnotat til IBLU).	Opbygge og understøtte netværk via Facebook, hjemmeside og offentlige ture. Søge penge til at lave demonstrationsprojekt og en guide	Borgere og erhverv	Afholde minimum en årlige byvandring om grønne facader (Peder og Jann) – foreslås i Indre By i september	Lokale borgere, erhverv m.fl.	2023 2024	Er på af CLU, Christianshavn erstattet med Torvedag og fuglehuse Der er lavet budgetnotat, som er sendt til formandskab i. Budgetnotat udarbejdet og sendt til LU´s sekr. for IBLU og CLU. Notat udarbejdet af MP på opfordring fra forperson-skabere for IBLU/CLU, som ventes sendt til KK primo 2024 til input til klimapuljen.
B4 Grøn rute (Projektleder Marianne Spang Bech, 2 uger 2023) /år	Skabe fokus på grøn mobilitet.	Lave projektoplæg til studerende om mulige tiltag og plan for at etabl. grøn, rekreativ rute gennem bydelen.	Borgere, erhverv	Projektoplæg til studerende i 2023, til IBLU Til projekt i 2024	Studerende, lokale borgere, m.fl.	2023 2024	Indre By – efterår 2023 – gerne med drøftelse og input fra formandskaber og LU Projektoplæg skal laves. Skulle have været drøftet på koordineringsmøde i 4. kvartal, men er udskudt til primo 2024.
B5 Bynatur-rom (Projektleder Marianne S.B. og Jeppe Skjær- lund, 4 uger) /år	At skabe plads til bynaturen således, at der skabes øget biodiversitet	At understøtte etableringen af bynaturrum, og søge eksterne midler og støtte (NaTur i Byen)	Borgere	Etablering af minimum to bynaturrum årligt. En i hver bydel i 2023	Borgere Københavns Kommune	2023 2024	Indre By og Christianshavn Har lavet skitseoplæg, som del af B4, sammen lokal arkitekt i Indre By, for Nørre Voldgade og lokale borgerrepr. for Kvarteret ved Israels Plads og Nørre kvarter. Første oplæg har bidraget til input i bydelsplan for omr. i Indre By.

B6 Formidling: Begrønning af byen (Projektleder Ditte, 3 uger i 2023 Jeppe Skjærlund 1 uge/år	At informere, formidle og vejlede om muligheder for at begrønne byen, f.eks. med grønne tage og facader, pasning/pleje, grønne aktiviteter, muligheder for at lave gadehaver, grønne og rekreative byrum og pladser mv.	Informere, formidle og vejlede via nyhedsbrev, hjemmeside, Facebook og Instagram	Borgere og Erhverv	At udsende et fagrelevant månedligt nyhedsbrev. + guides	Borgere, NGO'er, miljøpunkter og lokaludvalg	2023 2024	Indre By og Christianshavn Løbende og tages med i kommunikationsplan Er skat løbende på Facebook, Instagram, Nyhedsbreve, nyheder, på hjemmeside.
B7 Inputs og høringssvar til lokaludvalgene (Projektleder Marianne Spang Bech m.fl. 1 uge/år	At informere, formidle og vejlede om relevante høringer på natur- og miljøområdet. Herunder at understøtte og komme med inputs og høringssvar til lokaludvalgene om Københavns Kommunes strategier	Understøtte og komme med inputs og høringssvar til relevante strategier/visio-ner mv.	Borgere og Erhverv	At formidle eventuelle høringer på natur- og miljøområdet i Indre By og på Christianshavn	Borgere	2023 2024	Indre By og Christianshavn Input til LU høringssvar og høringssvar til Københavns Kommunes Planstrategi, med dels fokus på luft, mobilitet og grønne tiltag, herunder plads til lokalt liv og fællesskaber.

3 Sundhed - herunder Støj, Luft og Grøn Mobilitet 2023 og 2024 - Mål, metoder og succeskriterier

Prioriteret projekt	Mål	Metode	Målgruppe	Succeskriterier	Interessenter	År	Bydel - Status
C1 Understøttende aktiviteter i sundhedsgruppen og med samarbejdspartnere Projektleder Marianne Spang Bech, 2 uger) /år	Sætte fokus på udfordringer med og behovet for mere sundhed (og kilder og virkemidler). Sammen med Sundhedsgruppens medlemmer. Medlemmerne i arbejdsgruppen kan nedsætte undergrupper, som konkret arbejder med tiltag.	Digital kortlægning, Sundhedsgruppemøder mednetværket, som står for kortlægning og gerne lokal involvering i forberedelsen til kommende indsatses og projekter	Lokale borgere, erhverv	Holde minimum 3 møder i Sundhedsgruppen og løbende yde faglig støtte og sparring til arbejdsgrupper	NGO'er, erhverv lokaludvalg, frivillige, kommune, forskere, fagfolk mv.	2023 2024	Christianshavn og Indre By Miljøpunktet har holdt 4 møder i arbejdsgruppe for støj og regulering. Har i den forbindelse talt med en anden bykommune om deres regulering af bl.a. nattelev/beværetninger. Der skal herefter arbejdes med et oplæg til videre indsatser ift. støj og regulering i nattelivet til LU. Arbgr. arbejder desuden med at søge samarbejde med forskere og eksperter ift. støj og sundhed. Efter arbejde med oplæg og invitationer til konference/debat om ladcykler til erhverv, og grøn mobilitet, måtte konferencen aflyses og er udskudt til medio april 2024 Arb.gr. og er i gang med at lave nyt oplæg til program, formidling, invitationer finde lokalitet.
C2 Støj og luftmåling af ultrafine partikler og fokus på sundhed og grøn mobilitet (Projektleder Marianne Spang Bech, 2 uger) /år	Understøtte planlægning og målinger af støj og ultrafine partikler mv. og bistand til tolkning af resultater og vejledning.	Udlån af støjmåler og luftmåle med fokus på aktuelle forureningskilder, f.eks.; miljøzone, gasvarmere, ventilation, kompressor mennesker	Borgere og erhverv	Løbende	DTU, WPI, KU, frivillige m.fl.	Indre By og Christianshavn i 2023 og 2024	MP har i 2022 lavet projektoplæg om, hvordan man kan skabe opmærksomhed om luftforurening, i gadeplan, overfor gående, cyklende, bilister og forældre til børn. Fire amerikanske studerende har undersøgt og lavet rapport og præsentationer (en lang og en kortere), til brug for kampagne. Lavet i Indre By i 2023, ved søerne/Søtorvet og laves på Christianshavn i 2024. Forlagt formandskaber for LU, forelægges presse og KK med anbefalinger ift. luftmålere. Er formidlet via hjemmeside og sociale medier. Resultatet af kampagnen kan laves på andre lokaliteter i byen. Der sættes endv. fokus på forskel mellem kommunemålinger og

							målinger i gadeplan. Der arbejdes endv. med luft og sundhed. Målinger er lavet og der laves opsamling på støjprojekt og undersøgelser op til jul.
C3 Oplæg om indsats om tiltag til fremme af sundhed, rekreation, leg og bevægelse – lokale pladser (Projektl. Marianne Spang Bech, 3 uger) /år	Afdække muligheder for, i samarbejde med DGI og Københavns Kommune, at implementere flere tiltag, der fremmer sundhed, rekreation, leg og bevægelse på bydelenes pladser, og eventuelt søge om penge til projektet og materialer, evt. eksternt 2-3 år		Lokale og besøgende i bydelene	Et projektoplæg og indsats om etablering af 1-2 lokaliteter, der viser og inspirerer til fremtidens rekreation, leg og bevægelse på offentl. pladser.	DGI, Københavns Kommune	2023 (2024)	Indre By og evt. Christianshavn Der arbejdes med projektoplæg sammen med DGI og to lokale borgere. Det har ikke været muligt at få peget på en lokalitet Christianshavn trods forslag; torvet, ved Møllen på Volden. Der foreslås en grejbank/og bynaturrum ved Israels Plads eller Nørre Voldgade. Det er forsat svært at få adgang til at lave endog midlertidige projekter på kommunale arealer. Arbejdet med projektgruppen med lokale borgere arbejder videre med ansøgning.
C4 Inputs og høringsvar til lokaludvalgene Marianne, 1 uge/år	Understøtte og komme med inputs og høringsvar til Lokaludvalgene om Københavns Kommunes arbejde renere luft og mindre støj.						Løbende – der er bl.a. lavet input til høringsvar til Kommuneplanstrategi 2023 til Christianshavn. Input til LU høringsvar og høringsvar til Københavns Kommunens Planstrategi, med dels fokus på luft, mobilitet og grønne tiltag samt høringsvar til udeserveringer, også til LU/byudviklingsgruppen.

Budget for driftsstøtte til Miljøpunkt Indre By & Christianshavn og aktiviteter i årsplan for det lokale miljøarbejde i 2023

Tema/indsatsområde	Aktiviteter	Budget 2023	Budget 2024*
0. Basal drift, høringer, årsplan, forbedelse af projekter og løbende samarbejde og faglig sparring til lokaludvalg og lokale.	Løn til adm., faglig sparring, husleje, varme, regnskab, IT, hjemmeside mv.	770.351 kr.	770.351 kr.
1 Genbrug Bytte og Ressourcer inkl. formidling, synlighed og netværk	Primært lønudgifter ifm. de enkelte projekter	150.000 kr.	150.000 kr.
		150.000 kr.	150.000 kr.
2 Grøn by Bynaturrum og Biodiversitet, Klimatiltag - grønne tage og facader inkl. formidling, synlighed og netværk	Primært lønudgifter ifm. de enkelte projekter	165.000 kr.	165.000 kr.
		150.000 kr.	150.000 kr.
3 Sundhed - herunder Støj, Luft og Grøn Mobilitet inkl. formidling, synlighed og netværk	Primært lønudgifter ifm. de enkelte projekter	107.500 kr.	107.500 kr.
		105.500 kr.	105.500 kr.
Driftsstøtte i alt		1.600.351 kr.	1.600.351 kr.
Driftstilskud		Budget pr. år.	Budget pr. år.
Sekretariatsmidler Københavns Kommune		770.351 kr.	770.351 kr.
Puljemidler Indre By Lokaludvalg		680.000 kr.	680.000 kr.
Puljemidler Christianshavns Lokaludvalg		150.000 kr.	150.000 kr.
Andre tilskud		kr.	kr.
Tilskud i alt		1.600.351 kr.	1.600.351 kr.

*Forudsætter uændret og gerne indeksreguleret støtte i 2024 fra Københavns Kommune, Indre By Lokaludvalg og Christianshavns Lokaludvalg.

Driftsstøtte og økonomi

I udvalgte projekter søges lokaludvalgets puljemidler samt hel eller delvis støtte fra kommunale og eksterne puljer og fonde, inden for de tre, overordnede temaer. Eventuelle tilskud fra private fonde til større enkeltprojekter vil ikke indgå i budgettet for driftstilskud fra Københavns Kommune og lokaludvalg, men vil skulle fremgå af budget for projekter under Fonden Miljøpunkt Indre By & Christianshavn. Indsætterne i planen fordeles mellem de to geografiske områder Indre By og Christianshavn i forhold til puljemidlerne og spredt ud i så mange kvarterer som muligt.

Bilag

Hvem er Miljøpunkt Indre By & Christianshavn?

Miljøpunkt Indre By & Christianshavn er en selvejende fond med egen bestyrelse, en centerleder og et antal projektledere, projektmedarbejdere samt studerende og praktikanter, afhængigt af projekter og muligheder for finansiering. Miljøpunktet understøtter og udvikler det lokale miljøarbejde i tæt samarbejde med Indre By Lokaludvalg, Christianshavns Lokaludvalg, lokale borgere, erhverv, frivillige, institutioner, universiteter, lokale organisationer, foreninger og Københavns Kommune. Vi arbejder med tværgående projekter og samarbejde dér, hvor vi kan sikre dialog og udvikling inden for miljø og bæredygtig omstilling. Vi arbejder ud fra et lokalt perspektiv og lokale indsatser, og udvikler i samarbejde med andre herunder miljøpunkter og netværk i København.

Ud over at være et center som bidrager med viden og faglig sparring arbejder vi også projektorienteret – fra projektidé til gennemførelse og afrapportering. Vi arbejder bottom up og involverer altid lokale interessenter, netværk og relevante samarbejdspartnere for at sikre lokalt ejerskab, faglighed, kvalitet samt grundlag for samskabelse og værdi i projekterne. Gennem proces, facilitering af og dialog skaber vi grundlag for grøn omstilling i bydelene.

Det lokale miljøarbejde - vision og mission

Miljøpunkt Indre By & Christianshavn vision er at skabe grundlag for bedre miljø og sundhed for dem, som bor og arbejder i byen. Vores mission er at skabe fokus på nye veje til grøn omstilling i Indre By og på Christianshavn – inden for miljø, klima, natur, affald/ressourcer og sundhed (luft, støj, og grøn mobilitet) – hvor det giver mening lokalt og kommunalt. Vi vil betragtes som en faglig og kompetent samarbejdspartner, som er vedkommende – i NGO-arbejde. Miljøpunktet vil engagere, inspirere og bruges fagligt til bedre miljø og mere bæredygtighed i Indre By og på Christianshavn – ikke på egne vegne, men på vegne af lokale borgere og erhverv. Inden for hvert fokusområde er det vores mission, at vores indsatser skal medvirke til en adfærdsbearbejdning, der på længere sigt kan føre til en adfærdændring.

Indsatserne for det lokale miljøarbejde - inddelt i tre temaer med flere indsatser

Årsplan for det lokale miljøarbejde i Indre By og på Christianshavn omhandler lokale projekter og indsatser, som Miljøpunkt Indre By & Christianshavn arbejder med i 2023 og frem mod 2024-2025, i samarbejde med og støttet af Indre By Lokaludvalg, Christianshavns Lokaludvalg og Københavns Kommune og om muligt andre fonde og puljer. Indsatserne har et langsigtet perspektiv og bygger videre dels på tidligere års indsatser, dels ønsker fra lokaludvalg, borgere, kommunale planer samt strategier. Lokaludvalgene har godkendt en toårig driftsstøtteaftale med Miljøpunkt Indre By & Christianshavn (MP), hvor der skelnes mellem drift af sekretariat, samt puljemidler til projektstøtte til konkrete projekter i 1, 2 eller 3 år.

1. Genbrug - Bytte og Ressourcer

2. Grøn by – Bynaturrum, Biodiversitet og Klimatiltag

3. Sundhed - herunder Støj, Luft og Mobilitet

Metode og involvering

Miljøpunktet arbejder med det lokale miljøarbejde og lokale projekter og indsatser på tre plan, efter 3 metoder, som forventes at gøre en forskel ift. lokal involvering, synlighed, formidling og heraf resultat og lokal værdi af indsatserne samlet set:

1: Et flerårigt "fyrtårnsprojekt"

Et projekt, som kan skabe stor, lokal forandring og samtidig skabe omtale. Her peges på projekt om Natur i Byen Fase II, og etablering af to større bynaturrum, et i Indre By og et på Christianshavn.

2: Lokale relationsbårne miljøprojekter

Miljøpunktet mødes med borgere og snakker om og bidrager til et bedre lokalt miljø i bydelene. Minimum to gange tre indsatser (i to år) – f.eks. opfølgning på arbejdet med sorteringspunkter og sortering i hjemmet.

3: Flerårige forskningsprojekter

For eksempel et projekt om, hvordan vi gennem lokale byttefælleskaber får sænket forbrug og affaldsproduktion. Byttefælleskaberne skal skabes først. Her ønsker vi samarbejde med studerende f.eks. Worcester Polytechnic institute (WPI) m.fl.

1 Genbrug - Bytte og Ressourcer - Langsigtet perspektiv

Frem til og med 2024 skal Københavns Kommune etablere løsninger som sikrer, at byens borgere kan sortere og genanvende affald (og ressourcer) i minimum 10 fraktioner + stor-skrald. Op mod 70 % af affaldet skal genanvendes.

I Indre By og på Christianshavn forventes der i løbet af 2023-2024 etableret mere end 50 sorteringspunkter i det, i forvejen, trange byrum. Men hvordan skaber vi løsninger, der på den ene side sikrer plads til, at affaldet kan sorteres og på den anden side skaber løsninger, som forebygger overforbrug og madspild?

Vi skal fortsat have fokus på indsatser, som kan knække kurven for vores overforbrug og i stedet bytte mere fremfor at købe nyt – også helt lokalt.

Vi arbejder frem mod 2024 på, at der bliver etableret ikke en, men gerne to til tre nær-genbrugsstationer i Indre By og at øge mulighederne for, at borgere og erhverv kan bytte brugte ting fremfor at købe nyt i begge bydele.

Det forventer vi at gøre gennem lokal involvering og indsatser, der dels fremmer sortering af affald til genanvendelse, allerede i hjemmet, og herfra finder vej til sorteringsbeholder i baggården, sorteringspunkt i det offentlige rum eller nær-genbrugsstation, lokale byttefællesskaber mv.

Vi arrangerer bl.a. ture til sorterings- og affaldsbehandlingsanlæg der viser, hvad der sker med affaldet og planlægger lokale byttemarkeder. Vil du og din boligforening gerne være med så kontakt Jeppe på Miljopunkt@a21.dk

2 Grøn by – Bynaturrum, Biodiversitet og Klimatiltag - Langsigtet perspektiv

Når vi taler om begrønning af byen, i et både kort- og langsigtet perspektiv, er vi også nødt til at indtænke klimatilpasning, forebyggelse og hvad vi kan begrønne (ift. plads, bygningsmasse, bevaringshensyn, lokalplaner, planer om solenergi på tage mm). Mange kan og vil gerne have en grøn facade, men kan det sam-tænkes med behovet for at få byen kølet ned og grønne tage? Kan vi få en politik, som ser på tværs af alle disse områder. Det vil vi gerne debattere og understøtte udviklingen af, sammen med lokaludvalg, lokale borgere, erhverv, kommune og lokale interesseorganisationer.

Frem mod 2025 vil vi også arbejde for at skabe et endnu større kendskab til vores lokale natur og habitater og understøtte viden om, hvordan vi skaber flere lokale bynaturrum med plads til natur og biodiversitet, ro og rekreation. Det gør vi bl.a. qua faglig vejledning om at etablere gadehaver, plantekasser, grønne gårde, grønne tage og facader og hvordan de skal passes.

I en borgerpanel-undersøgelse om det lokale miljøarbejde, foretaget af IBLU i 2021, viste svarene, at der var interesse for at deltage i både workshops og arrangementer hos Miljøpunktet, og tilsvarende interesse for at deltage i arrangementer i det offentlige rum.

I en borgerpanel-undersøgelse om det lokale miljøarbejde, foretaget af IBLU i 2021, viste svarene, at der var interesse for at deltage i både workshops og arrangementer hos Miljøpunktet, og tilsvarende interesse for at deltage i arrangementer i det offentlige rum.

Miljøpunktet fortsætter derfor med at holde ud af huset-arrangementer så som byvandring om grønne tage og byrum, Christianshavnerdag og torvedage, affaldsindsamlinger og arrangementer/workshops/temaaftner. Miljøpunktet arbejder på, gennem inspiration og vidensdeling – og de relationer vi skaber med lokale - at få mere lokal indsigt og ny viden, som igen kan bidrage til mere relevant, lokalt miljøarbejde for de lokale.

3 Sundhed - herunder Støj, Luft og Grøn Mobilitet - Langsigtet perspektiv

Københavns Kommune har ifølge seneste cykelregnskab fra 2022, vist at cykling, kollektiv trafik og gang hver især skal udgøre mindst 25%, mens bilen højst skal udgøre 25% af alle ture i 2025. Samtidig arbejdes der i Københavns Kommune med tiltag om at regulere hastighed, lave flere p-pladser til el-delebiler, bylivsgader, fjerne op til 70 % af p-pladserne i Middelalderbyen og skabe en ny bydel, Lynetteholm. Det må forventes at få betydning for vores færdselsmønster; fragten af vores varer, hvordan vi kommer rundt i byen, brug af pladsen, niveauet af luftforurening og støj i disse områder mm.

Vi vil gerne arbejde for bedre parkeringsforhold for cykler, ladcykler, debiler og el-biler og flere ladestandere. Pladsen hertil må ventes at skulle findes ved færre pladser til biler som kører på fossile drivmidler. Vi tror på, at vi gennem lokale trafikører, 0-emmissionsgader eller lokale forsøgsgader kan medvirke til at skabe mere lokal værdi, mere sundhed, plads til flere grønne fællesskaber og et bedre lokalt miljø. Det foreslår vi at arbejde mere med og understøtte i 2023 og frem, sammen med lokale, lokaludvalg m.fl.

Synlighed, debat, kommunikation og formidling

Miljøpunktet varetager også miljø- og naturfaglige ad hoc-opgaver, som udløses af den offentlige debat, artikler, høringer, borgerhenvendelser mv.

Miljøpunktet arbejder med synlighed lokalt og i offentligheden, så MP også fremadrettet kan understøtte lokale ønsker og bidrage fagligt til miljødebatten blandt borgere og erhverv. Miljøpunktets hjemmeside har information til borgere og erhverv om projekter og indsatser om, hvordan alle kan være med til den grønne omstilling. Vi formidler gennem lokalaviser, Facebook, Instagram, hjemmeside, månedlige nyhedsbreve samt tilstedeværelse på offentlige arrangementer såsom torvedag, affaldsindsamling mv. Miljøpunktet laver hvert kvartal en status på projekter til formandskaber for og medlemmer af Indre By Lokaludvalg og Christianshavns Lokaludvalg.

Mere om baggrund for indsatser i årsplan 2023

Projekterne gennemført de sidste 4-5 år har ikke kun bidraget til den lokale dagsorden og understøttet de kommunale strategier, men også skubbet til målet om, hvor vi gerne vil hen ift. det lokale miljø. Borgerne efterspørger mere bynatur, bedre miljø og en sundere by. Det øger behovet for at finde løsninger sammen med de lokale samt på en intensiveret formidling. Miljøpunktet ønsker ikke kun at være en central for formidling og vidensdeling, men også et organ/mødested for forandringer mod mere bæredygtige bydele og fællesskaber, som igen giver et bedre lokalt miljø. Nedenstående er et udsnit af succesfulde projekter, hvis resultater danner afsæt for de fremadrettede indsatser;

- Produktkatalog for affaldssortering i hjemmet
- Byvandring med lokale om udpegning af steder til sorteringspunkter og begrønning,
- Årlige affaldsindsamlinger, byttemarkeder, torvedage og byvandring i øvrigt – for og med lokale borgere m.fl.
- Projekt Roser til Byen/Grønne Facader – herunder tilladelser, valg af planter, plantning, pasning
- Projekter om mere biodiversitet i byen, bynaturrum, flagremuseture, fuglehuse mm.
- Projekt NaTur i Byen, med fokus på naturen i byen, blå som grøn, og invitere ud i den
- Fået sat fokus på både luftforurening med ultrafine partikler (fra busser, biler mv) og støj i forhold til sundhed
- Tema om trafikøer og temaaften om klima og mobilitet
- Lån og deleordninger af ladcykler til private, efterfølgende deleordning for erhverv

- Projekt sammen med studerende om fragt af varer på eldrevne ladcykler og Hubs' (sted til at omlæsse varer fra lastbil til ladcykel inden for en radius af 5-7 km af byen)

FN's verdensmål for bæredygtig udvikling indeholder 17 verdensmål samt delmål

Der er i planen søgt indarbejdet et langsigtet perspektiv for bæredygtig udvikling - på lokalt niveau, med afsæt i Københavns Kommunes strategier, planer og handlingsplan for FN's verdensmål og delmål. Årsplanen arbejder med konkrete indsatser inden for 9 af de 17 mål og om **hvordan** vi skaber mere bæredygtighed lokalt, og mindre om **hvorfor**. I årsplanen fremgår, for hvert af de 3 hovedtemaer med delindsatser, hvilke verdensmål vores indsatser bidrager til. Fire af verdensmålene, blandt andet "Bæredygtige byer og lokalsamfund" og "Partnerskaber for handling" er gennemgående for alle indsatser.

Se mere i bilag til årsplanen eller læs om alle verdensmål og delmål på:
[Verdensmålene | Verdensmaalene.dk \(verdensmaalene.dk\)](https://verdensmaalene.dk)